

KUR KLAUSTIS PATAIRIMO MORALINIAISKLAUSIMAIŠ?

/10 /

Kunigas yra dorėvinio gyvenimo mokytojas. Šitam dalykui jį pastatė Bažnyčia, kurią tai daryti įgaliojo ir įpareigojo pats Išganytojas: "Rikite ir mokykite visas tautas viso, ką aš jums esu įsakęs" /Mt. 28, 19/ Dėl to kunigas yra mums oficialus, kaip sakoma, ex profeso, doros mokytojas. Ir tai mokytojas ne iš savęs, o iš Dievo, kadangi jis perduoda ne savo, o Kristaus mokslą. Seniau, kada žmonės buvo religingesni ir sąmoningesni savo tikėjime, kunigo ir klausdavosi visuose čia jiems iškilusiuose klausimuose. Kadangi jis jiems lengviausiai buvo prieinamas klausykoje ir klausyklos sąlygos jiems buvo pačios parankiausios tokius klausimus risti, dažnai jie tai darydavo. Ir kilus kokiam ginčio, sakydavo:

- Reikės pasiklausti kunigelio per išpažintį.

Ir kaip kunigas išpažintyje reikalą paaiškindavo ar išspręsdavo, jiems buvo tikras ir šventas dalykas. Jie buvo tikri, kad čia neklysta ir pildo tikrą Dievo valią. Mūsų laikų žmonės to beveik nebedaro. Pirmiausia dėl to, kad suniekintas kunigo autoritetas, kad jis pastatytas beveik už įstatymo ribų, o antra - kad žmonės pradėjo labai aukštai apie save manyti ir, pramokę šiek tiek skaityti ir rašyti, manosi daugiau už kunigą suprantą ir teologiniuose dalykuose. Šet gyvenimas pasiliko gyvenimu, žmogus - žmogumi ir klausimų vis dėlto iškyla daug, o jų pats vienas nepajėgia išrišti. Tad prasidedo klausinėjimas visur kitur ir dėl to susimaišymas pasidare dar didesnis.

Cia aš jums norėju papasakoti porą
minčių apie šį reikalą.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kai kunigai kaip moralės mokytojai buvo su-
niekinti ir atmesti, o žmonių poreikis to-
kius klausimus risti nei kiek nesumažėjęs,
reikėjo surasti kokius kitus to dalyko moky-
tojus. Mat žmonių be moralinės tvarkos ne-
gali gyventi ir išsilaikyti. Jai turi būti
duoti kokie dėsniai, pagal kuriuos turėtų
tvarkytis. Atmetus krikščioniškuosius dės-
nius, reikėjo surasti kokie kiti. Ir jie su-
rastai kaip naujos naujų laikų žmogaus mora-
lės dėsniai. Nors daugelis iš jų yra tik nu-
kopijuoti tie patys krikščioniškojo Dievo
įsakymai, tik kitais vardais pavadinti, bet
nemaža tokių, kurie yra grynai tam priešingy-
bė, kadangi sukurti žmonių, kuriems Dievas
ir jo tvarka nepatinka. Kai nukaltos nau-
jojo žmogaus gyvenimo taisyklės, reikia kam
nors pasidaryti ir to naujojo žmogaus naujo-
sios moralės skelbėjų, atseit, naujų kunigų
senojo vietoje. Jų pasipylė kaip iš gausybės
rago vyriškų ir moteriškų. Ir taip bent vie-
ną kartą atsigriebe tos už tai, kad Kristus
kunigais padarė tik vyrus. Nu ir prasidėjo
moterų kunigavimas. Ir prasidėjo jos pyškin-
ti straipsnius ir knygas, kaip reikia dorai
gyventi šeimoje, kaip reikia vaikus auklėti,
kas yra nuodėmė, kas ne nuodėmė; žodžiu, mo-
kyti žmones doro gyvenimo. Pasišovė tai da-
ryti visokie docentai ir docentės, filosofai
ir daktarai. Ir visokių nuomonių jie
tenai prirašo: kiekvienas pagal save. Dargi
net paugliai savo laikraščiuose sprendžia,
kas iš jų draugų ar draugių dorai pasielgė
ir kas nedorai. Suprantama, jog tuoju pat
atsirado ir naujųjų laikų tikinčiųjų, kurie
puolė klausiti naujųjų mokytojų paterių, kas

daryti, kad vaikinai mylėjo ir pametė; kaip elgtis, kad žmona pabėgo; kaip elgtis, jei su bažnyčia laidojamas gimė, kas veikti, jei bobutė į bažnyčią veda vaikus ir t.t. Klausimų daugybė, kaip ir visada kad žmonėms buvo. "A ir, žinoma, tenai pasiūkiname ir paprašome ar paraginame dar parašyti į išmintingąją redakciją, kuri tokius ir panašius klausimus rėša, kaip riešutus kremta.

Kas visiškai yra nutraukęs ryšius su senąją /atgyventąją/ religija, žinoma, visi tenai nueina su savo bėdomis ir teiraujasi, kas daryti. "Aš dar nėra to padaręs, nors ir labai atšalęs nuo tikėjimo ir nutolęs nuo krikščioniško gyvenimo, bet dar nori laikytis tėvų tradicijų, tas dar glaudžiasi prie savųjų. Kadangi ir toks kunigo jau bijo ir prieš jį jaučiasi nejuokiai, eina pas pamaldinės moterėles. Ir taip atsitinka, kad sumitę ir pasenę vyrai ateina pas jų pačių pravaržinujamą "davatką" ir klausia, kas jiems daryti, kad turėjo kadaise svetimą ~~šį~~ bobą, su ja išderinėjo ir šį ir tą, dabar abu pasenę, ~~manoma, kad būna~~ ir mano, jog atejo laikas susirūpinti savo dūšios išganymu. Klausimas, kas jiems daryti? Esą, tu pamaldinė, gali reikalą nušviesti ir patarimą duoti. Na ir duoda tokios savo patarimus, kaip susimetėliai gali eiti "valnos išpažinties" ir Komunijos neinti. Arba mel. Atsitinka merginai bėda: "Bite įkendo", kaip ištvirkę bernai sako. Tokio "įkandimo" reikalai rimti ir reikia rimtos pagalbos. Nueina pas rimtą moterišką pasiklausti patarimo. O ta, kaip didelė dalyko žinovė, jai duoda patarimą:

- Tu argi nežinai? Eik pas daktarą, padarys kas reikia ir vėl bus "gera".

Nat ta "patarėja" pati taip daro ir mano jog ir kitam gali patarti. O ar taip gerai, ji negalvoja. Arba vėl. Ateina moteriškė pas kitą moterišką ir papasakoja apie vis

pasikartojantį sapną. Pasipasekoja ir paklausia, kas čia dabar galėtų būti? O ta, kaip gera sapną aiškintoja, jai pasiškina, jog numirėlio prašymas valgyti ar jo nuplyšęs drabužiai, tai tikras ženklas, kad jam reikia Mišių... Ir taip be galo.

Išsiaiškina vieni kitiems galima ar negalima bučiotis, galima ar negalima aburtus daryti, iš kur galima ar negalima pavogti, ką galima ar negalima apkelbėti, kada reikia ar nereikia eiti išpažinties, Mišių klausyti, šventes švęsti ar nešvęsti, kada vaikus kur leisti ar neleisti, kada juos vesti prie pirmos išpažinties, reikia ar nereikia imti šliuobą, kas galima sekmadieniai dirbti ir t.t. Žodžiu, čia apsprendžiamas visas žmogaus moralinis gyvenimas. Jis apsprendžiamas ir net nustatomi to gyvenimo dėsniai. Juk čia taip pat ir kunigai pakritikuojami ir pasitarinama kada jų klausyti ir kada ne, kada vieno ir kada kito ar trečio klausyti. Čia aptariama, ką jie ne taip bažnyčioje sutvarko. Kaip jie negeral pamokslus sako, kaip nevykusiai ligočius lanko, kokius nevykusius patarimus duoda išpažintyse ir t.t. Žmonės vieni kitų klausinėjasi ir kuriasi savąjį moralinį gyvenimą. Jie kuriasi savąjį moralinį gyvenimą. Jie kuriasi savąjį, o mano, kad krikščioniškąjį, katalikiškąjį.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Įačiau to jau seniai nebėra. O nebėra dėl tės labai paprastos priežasties, kad kunigas, kaip moralinis mokytojas, daugeliui tikinčiųjų jau seniai nustojo egzistuoti.

Net kas gi tikinčiajam katalikui gali čia vadovauti, kokį jam klausimo išrišimą gali suteikti bedieviškos filosofijos katedros dėstytojas ar antireliginio laikraščio redaktorius? Juk jie skelbia savąją, o ne krikščioniškąją pasaulėžiūrą, taigi ir dorovę.

Ir koks tikintis katolikas gali eiti pasiklausti jų patarimo šeimos ar kituose reikaluose. Ją gali patarti nieko ar mažai tesuvoxianti moterėlė apie išpažintį, apie gyvenimo taisyklę, apie komplikuoatą moralinių klausimų išsprendimą. Juk ji pati to paties reikalinga. Ir kas juos, visus šio tuos docentus, redaktorius ir tokias "patarėjas" pastatė mokyti jus doro gyvenimo? Jeigu jie atmeta Dievą, tai jie jums skelbia tik savo mokslą. Jeigu tokios pamaldžios moterėles ir neatmeta savo tikėjimo, tai ką jos gali jums pasakyti daugiau, negu pačios išmano. Jos tegali jums patarimus davinėti tik tokiuose dalykuose, kurie liečia kokias nors tradicijas, kurias jos žino, ar kokias išorines ceremonijas, kurias mato bažnyčioje atliekant ir žino, kaip tai pakartoti. Taigi visas jų pamokymas gali susivesti tik į pamokymą, kad reikia numirėlį pašlakstyti šventu vandeniu ar įduoti mirštančiam į ranką žvakę, ar ligoniui duoti pabučioti kryželį. Daugiau nieko. Kaip yra pasirodę praktikoje, dargi jos nežino, kad nesiskiria jūsų išpažinties nuo jūsų vaikų "Valnos" išpažinties.

O tuo tarpu, šalis jūsų yra asmuo, kuris tam skirtas, jūsų nuodėmklausis. Kodėl nestėina jums į galvą mintis tokiais atvejais pas jį stėti ir čia apie tokius reikalus pasiteirauti? Nebar kaip taisyklė, žmonės išpažintyje beveik nieko nebeklausinėja. Net ir paklausus, ar neturi kokių neiškumų ar klausimų, atsako, jog neturi, o išpažinties eina pas kaimyną aiškintis ar gerai pati išpažintį atliko, nes, matai, vienas dalykas jai "neduoda ramybės". Tai kodėl būvo nepasiklausti kunigo apie tą "ramybės neduodantį" adalyką.

Atsaujinkime ir mes tą gerą ir labai išmintingą paprotį sau pasakyti:

-2 Reikės pasiklausti kunigėlio per išpažintį.

Ir ne tik sau taip pasakyti, bet ir kitiems patarti, kada į jus kokiais reikalais kreipsis:

- Geriau jau tu pasiklausk savo nuodėmklausio, o ne mane. Amen.

1967.3.18.